

Wrocław, 8 czerwca 2010 r.

WK.60/P-19/K-32/10

**Pani
Beata Galewska
Dyrektor Powiatowego Centrum
Pomocy Rodzinie w Świdnicy**

**ul. Wałbrzyska 15
58 – 100 Świdnica**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 ze zm.), przeprowadziła w okresie od 8 do 16 marca 2010 r. kontrolę gospodarki finansowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy. Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli, którego egzemplarz w dniu podpisania pozostawiono w jednostce.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybienia wystąpiły w szczególności w zakresie następujących zagadnień.

W zakresie spraw organizacyjnych i kontroli wewnętrznej

Wbrew wymaganiom określonym w art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze. zm.) w Zasadach ewidencji księgowej oraz zakładowym planie kont wprowadzonych zarządzeniem Dyrektora PCPR Nr 10/06 z 28 grudnia 2006 r. nie określono zasad prowadzenia ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej. W powołanym dokumencie nie ujęto konta pozabilansowego 980, tj. konta przewidzianego w rozporządzeniu Ministra Finansów z 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości i planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. Nr 142, poz.1020 ze zm.) do ewidencjonowania planu finansowego wydatków budżetowych.

Ewidencjonowano operacje gospodarcze na kontach, których funkcjonowanie nie zostało przewidziane w „Wykazie kont księgi głównej”, stanowiącym załącznik nr 4 do powołanego zarządzenia Dyrektora nr 10/06, tj. na kontach 131 i 133, było to niezgodne z §12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych, który stanowi, że podstawą prowadzenia rachunkowości może być odpowiedni plan kont. Z postanowień powołanego rozporządzenia wynika ponadto, że konta oznaczone w ten sposób nie mają zastosowania w ewidencji księgowej jednostek budżetowych: konto 131 „Rachunki bieżące” służy do ewidencji środków pieniężnych działalności podstawowej

zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych, natomiast konto 133 „Rachunek budżetu” służy do ewidencji operacji pieniężnych dokonywanych na bankowych rachunkach budżetu.

W zakresie sprawozdawczości budżetowej

Sprawozdania z wykonania planu dochodów (Rb – 27S) i planu wydatków budżetowych (Rb-28S) za 2008 rok i III kwartały 2009 rok, sporządzane przez PCPR, obejmowały również dane dotyczące wykonania planu wydatków i dochodów Domu Pomocy Społecznej w Jaskulinie (Sprawozdania Rb-27S za 2008 r. i III kwartały 2009 r. obejmowały wykonanie planu dochodów DPS odpowiednio na kwoty 499.355,75 zł i 450.628,64 zł, a sprawozdania Rb-28S wykonanie planu wydatków DPS odpowiednio na kwoty 2.351.386,70 zł i 1.509.458,45 zł). Ujmowanie danych dotyczących wykonania planu dochodów i wydatków DPS w Jaskulinie, stanowiącego odrębną jednostkę budżetową w sprawozdaniach PCPR było niezgodne z §4 pkt 2 lit. b rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 115, poz. 781 ze zm.), z którego wynikało, że do sporządzania i przekazywania sprawozdań w imieniu jednostki zobowiązani są kierownicy jednostek.

W sprawozdaniach Rb – 27S za 2008 rok i III kwartały 2009 roku jako należności z tytułu odpłatności rodziców za utrzymanie dziecka wykazano kwoty niezgodne z danymi (odnoszącymi się do należności) wynikającymi z ewidencji księgowej prowadzonej do konta 221 (wykazano kwoty odpowiadające danym ujętym w kolumnie "Dochody wykonane"). Z §9 ust. 2 powołanego rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej wynikało tymczasem, że kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Ponadto w sprawozdaniu Rb – N za 2008 r. nie wykazano kwoty 12.793,57 zł stanowiącej saldo rachunku służącego do obsługi programu Europejskiego Funduszu Społecznego (według stanu na 31 grudnia 2008 r.). Było to niezgodne z postanowieniem § 20 ust. 1 pkt 4 Załącznika nr 34 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, z którego wynika, że w sprawozdaniu wykazuje się depozyty jednostki złożone w bankach.

W zakresie gospodarki pieniężnej i rozrachunków

Do kontroli nie okazano protokołów potwierdzających przeprowadzanie kontroli stanu kasy, tymczasem z postanowień „Procedur kontroli wewnętrznej i obiegu dowodów finansowo – księgowych w PCPR w Świdnicy” pn. „Gospodarka Kasowa”, wynikało, że w jednostce nie rzadziej niż raz w miesiącu należy przeprowadzać kontrolę kasy, udokumentowaną protokołem kontroli.

Do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, na którym ewidencjonowano należności z tytułu odpłatności rodziców i konta 240 „Pozostałe rozrachunki”, na którym ewidencjonowano nienależnie pobrane świadczenia, nie była prowadzona prawidłowa ewidencja

analityczna, pozwalająca na ustalenie przebiegu rozrachunku, w szczególności daty jego powstania a ponadto dokumentu źródłowego wskazującego tytuł należności. Było to niezgodne z postanowieniami załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planu kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego i niektórych jednostek sektora finansów publicznych, z których wynika, że ewidencja szczegółowa prowadzona do kont zespołu 2 powinna umożliwić wyodrębnienie poszczególnych grup rozrachunków, rozliczeń i roszczeń spornych, ustalenie przebiegu ich rozliczeń oraz stanu należności, rozliczeń, roszczeń spornych i zobowiązań z podziałem według kontrahentów.

W ewidencji księgowej PCPR funkcjonowało konto przeznaczone do rozliczeń z DPS w Jaskulinie, na którym ewidencjonowano przekazanie środków na wydatki tej jednostki. DPS w Jaskulinie niewykorzystane środki przekazywał na rachunek bieżący PCPR, środki te przekazywane były następnie na rachunek budżetu Powiatu. Było to niezgodne z art. 20 ust. 1 ustawy z 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.), z którego wynikało, że jednostki budżetowe pokrywają swoje wydatki bezpośrednio z budżetu, a pobrane dochody odprowadzają na rachunek budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

W zakresie gospodarki składnikami majątku i inwentaryzacji

Sposób prowadzenia ewidencji analitycznej do konta 013 „Pozostałe środki trwałe” uniemożliwiał porównanie danych ww. ewidencji z danymi ewidencji syntetycznej konta 013. W książkach służących ewidencji pozostałych środków trwałych, po operacji przyjęcia lub zdjęcia ze stanu środka trwałego nie wypełniano pozycji „Przychód”, „Rozchód”, natomiast w pozycji „Stan” wpisywano ponownie cenę środka trwałego (nie podawano stanu narastającego poszczególnych środków trwałych). W związku z powyższym nie zostały uwidocznione obroty ewidencji analitycznej oraz salda konta 013. Było to niezgodne z art. 13 ust. 1 ustawy o rachunkowości, z którego wynika, że konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Prowadzi się je w ujęciu systematycznym jako wyodrębniony system ksiąg, kartotek (zbiorów kont), komputerowych zbiorów danych, uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej.

Dyrektor PCPR nie zarządził przeprowadzenia inwentaryzacji środków trwałych na dzień 31 grudnia 2009 roku, pomimo upływu 4 letniego okresu od poprzedniego spisu z natury środków trwałych (przeprowadzonego na dzień 30 grudnia 2005 r.). Obowiązek przeprowadzenia ww. inwentaryzacji we wskazanym terminie wynika z art. 26 ust. 3 pkt 3 ustawy o rachunkowości. Ponadto przeprowadzenie inwentaryzacji w tym terminie przewidywały postanowienia Zarządzenia Nr 9/2006 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świdnicy z dnia 28 grudnia 2006 r. w sprawie wprowadzenia procedur kontroli wewnętrznej i obiegu dowodów finansowo – księgowych.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe Pani Dyrektor, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, wnoszę o podjęcie skutecznych działań mających na celu wyeliminowanie uchybień i nieprawidłowości szczegółowo opisanych w protokole kontroli oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości, między innymi poprzez realizację następujących wniosków:

1. Dostosowanie dokumentacji opisującej przyjęte w jednostce zasady rachunkowości, w tym zakładowego planu kont do wymagań wynikających z art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz.1223 ze zm.), a ponadto postanowień rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości i planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. Nr 142, poz.1020 ze zm.).
2. Ujmowanie w sprawozdaniach z wykonania planu dochodów (Rb- 27S) i planu wydatków (Rb-28S) wyłącznie danych dotyczących wykonania planu dochodów i wydatków Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, stosownie do treści §4 pkt 3 lit b oraz § 6 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103).
3. Wykazywanie w sprawozdaniu z wykonania planu dochodów budżetowych stanu należności, wynikającego z prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, stosownie do treści § 9 ust. 2 powołanego rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
4. Przestrzeganie przy sporządzaniu sprawozdania Rb – N postanowień § 13 ust. 1 pkt. 4 Załącznika Nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247).
5. Przestrzeganie zasad funkcjonowania jednostek budżetowych, określonych w art. 11 ust. 1 ustawy z 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.).
6. Przestrzeganie „Procedur kontroli wewnętrznej i obiegu dowodów finansowo – księgowych w PCPR w Świdnicy” pn. „Gospodarka Kasowa” określających obowiązki związane z kontrolą stanu kasy.
7. Zaprowadzenie prawidłowej ewidencji analitycznej do kont 221 i 240, spełniającej wymagania określone w Załączniku nr 2 do powołanego rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006 roku w sprawie szczegółowych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych.

8. Zaprorowadzenie prawidłowej ewidencji analitycznej do konta 013 tak, by możliwym było porównanie danych wynikających z ewidencji analitycznej i syntetycznej prowadzonej do tego konta, stosownie do treści art. 13 ust. 1 powołanej ustawy o rachunkowości.
9. Przeprowadzanie inwentaryzacji składników majątkowych jednostki w terminach określonych w art. 26 powołanej ustawy o rachunkowości.

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, zgodnie z przepisem art. 9 ust. 3 i ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, zawiadomienia o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystawieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan
Zygmunt Worsa
Starosta Powiatu Świdnickiego